

CONVENIO ENTRE A AXENCIA GALEGA DE INNOVACIÓN E A FUNDACIÓN DARDO INSTITUTO DO DESEÑO E DAS ARTES CONTEMPORÁNEAS (FUNDACIÓN DIDAC) PARA O IMPULSO DO NOVO PROGRAMA DE DESEÑO PARA A INNOVACIÓN E A SUSTENTABILIDADE 2024, “DIFERENZA”, UN PROXECTO SUSTENTABLE DE INNOVACIÓN E DESEÑO ESTRATÉXICO PARA A TRANSFORMACIÓN SOCIAL E ECONÓMICA DE GALICIA, NO PERÍODO 2021-2024.

MEMORIA XUSTIFICATIVA

A directora da Axencia Galega de Innovación da Consellería de Economía, Emprego e Industria, **DECLARA:**

Que a Axencia Galega de Innovación ten previsto formalizar coa Fundación Dardo Instituto de Deseño e das Artes Contemporáneas (en adiante Fundación DIDAC) o instrumento convencional arriba referido por un período de vixencia que abrangue dende a sinatura do convenio ata o 31 de decembro de 2024.

Que o instrumento convencional ten por obxecto sentar as bases da colaboración entre as partes para a realización das accións incluídas nos seguintes programas:

A. PROGRAMA DE ACCIÓNS EIXO VISIÓN ESTRATÉXICA - DIFERENZA.

Inclúense a continuación as seguintes accións:

A1. Creación e dinamización dun Comité Estratéxico para DIFERENZA.

Na conformación do Comité Estratéxico valórase a inclusión de expertos do ámbito da innovación, o deseño estratéxico e o deseño de futuros; a investigación en materia de desenvolvemento sustentable, economía circular e integración da sustentabilidade na

industria; a transferencia de coñecemento e a coordinación de procesos creativos aplicados; e a conexión entre a ciencia, a tecnoloxía e os procesos artísticos e creativos.

Este Comité exercerá funcións de asesoramento das accións desenvoltas no convenio, así como na suxerencia sobre cales poden ser os retos a seguir nas distintas áreas e comisións de traballo. O Comité Estratéxico estará representado por unha ou dúas persoas por parte de GAIN e a Fundación DIDAC, respectivamente.

A2. Creación, dirección e dinamización de 4 Áreas de Acción e o equipo coordinador de cada área -un Área de Transformación; un Área de Sustentabilidade e Economía Circular; un Área de Arte, Ciencia e Tecnoloxía e un Área de Investigación, Divulgación e Formación.

Tras a identificación e conceptualización dos retos propostos, as áreas cumprirán distintas funcións retroalimentándose unhas ás outras. Coa condución xeral do proxecto DIFERENZA por parte da dirección da Fundación DIDAC e outra persoa ou persoas designadas por GAIN, defínense as seguintes Áreas que terán os seguintes obxectivos:

A Área de Transformación será a encargada de prototipar, emprender e implementar solucións para que as empresas (pemes e tractoras) poidan deseñar e/ou redeseñar os seus produtos, estratexias, modelos de negocio e establezan relacións con empresas nacionais e internacionais punteiras en deseño para a innovación e sustentabilidade.

A Área de Arte, Ciencia e Tecnoloxía terá como misión traballar en naturalizar a innovación a través de sinerxias entre os procesos creativos e humanísticos cos científicos e tecnolóxicos.

A Área de Sustentabilidade e Economía Circular, posibilitará a integración de criterios de sustentabilidade no ámbito empresarial, a formación en responsabilidade ambiental para empresas e a elaboración de estudos consultivos.

A Área de Investigación, Divulgación e Formación terá como obxectivo poñer en valor a innovación a partir dun coñecemento transversal convencidos de que a solución de problemas complexos require visións multidisciplinares.

A3. Análise funcional e organizativa dos Procesos Estratéxicos, os Procesos Soporte e os Procesos Operativos.

Partindo dunha análise preliminar de cómo DIFERENZA pode complementar os distintos programas marco de GAIN, a Fundación DIDAC consensuadamente con GAIN elaborará o plan de xestión estratéxica, xestión de alianzas e partners, comunicación, etc. Isto incluirá un cronograma e informe detallado de cómo deben ser os procesos soporte, a plataforma dixital fonte de contidos, os programas de formación propia como talleres ou cursos, a elaboración dun punto de contacto permanente co ecosistema de deseño para a innovación galego, nacional e internacional, a organización de eventos ou accións de difusión, estudos, publicacións, etc.

A4. Conceptualización dos Retos.

DIFERENZA quere introducir o deseño para dar solución a retos globais da humanidade na nova estratexia de especialización intelixente, a cal estará centrada na sustentabilidade e traballará en axudar a conseguir resultados nos diferentes retos que se constrúan a través da mesma. DIFERENZA priorizará aqueles retos de traballo onde poida ter máis impacto.

A través do novo Programa de Deseño para a Innovación e a Sustentabilidade DIFERENZA, construírase unha plataforma de encontro no ámbito de deseño para a experimentación multidisciplinar e con espírito empresarial, destinada a dar forma a unha xeración de deseñadores/ as, arquitectos/ as, enxeñeiros/ as, artistas, xestores/as, científicos/as, etc que traballen cocreando solucións de deseño sostibles, transformadoras e innovadoras relacionadas cos retos que se formulen.

Obxectivo: Prantéxase como mínimo a conceptualización de 4 retos para Galicia en ámbitos diversos como saúde, rural, mar, etc.

B. PROGRAMA DE ACCIÓNS EIXO ALIANZAS ESTRATÉXICAS - DIFERENZA.

Inclúense a continuación as seguintes alianzas estratéxicas de entidades do ámbito do deseño, a innovación e a sustentabilidade:

B.1. Alianzas estratéxicas con espazos de formación, investigación e promoción.

B.2. Alianzas estratéxicas con festivais e eventos: Summit MadBlue de innovación e desenvolvemento sustentable (Madrid), Porto Design Biennale (Portugal), Galicia Design Week (A Coruña), etc.

B.3. Alianzas estratéxicas con asociacións, fundacións e clusters galegos, así como Centros de Coñecemento I+D, que traballen a promoción e a visibilización do deseño e a innovación, tales como a Asociación Galega de Deseño (DAG) e o Clúster da Comunicación de Galicia, en liña co xa traballado desde GAIN no anterior Programa de Deseño para a Innovación 2020, a New European Bauhaus da Comisión Europea, Bauhaus do Mar impulsado polo Goberno Portugués, Sergas, etc.

B.4. Acordos e alianzas estratéxicas con proxectos que se sitúen en liña con DIFERENZA na defensa do deseño e a súa aplicación para a innovación social e empresarial e o empoderamento do mundo rural promovendo novos modos de vida complementarios.

DIFERENZA traballará co fin de desenvolver novos espazos de socialización e innovación no rural, así como relacións laborais innovadoras que teñan en conta a experiencia local, a transferencia de coñecemento e o patrimonio material e inmaterial de cara a construír valor e favorecer novos modos de vida complementarios. De aí a necesidade de traballar na adaptación da innovación tecnolóxica e metodoloxía de deseño para potenciar a economía local e atraer a persoas a contornas rurais ou pequenos municipios a partir da transformación dixital, reforzando a mobilidade e a conectividade rexional no ámbito das TIC.

B.5. Colaboracións e alianzas co ecosistema galego de escolas de deseño, artes e arquitectura. Para 2021 quérese crear unha rede activa coordinada por DIFERENZA no que respecta á innovación na formación, en colaboración coas seguintes entidades

académicas: UDC-EUDI (Escola Universitaria de Deseño Industrial); UDC-ETSAC (Escola Técnica Superior de Arquitectura); Facultade de Belas Artes de Pontevedra; EASD Mestre Mateo (Santiago), EASD Ramón Falcón (Lugo), EASD Pablo Picasso (A Coruña); EASD Antonio Failde (Ourense). En colaboración con estas entidades realizaranse talleres e cursos para relacionar e vincular a academia coa empresa dun modo directo.

B.6. Acordos estratéxicos con distintos estamentos da administración pública de Galicia en función dos retos suxeridos.

C. PROGRAMA DE ACCIÓNS EIXO SOLUCIÓNS RETOS - DIFERENZA.

Inclúense a continuación as seguintes accións:

C.1. Prototipado dos 4 grandes retos para Galicia:

DIFERENZA operará a través de catro grandes áreas de traballo multidisciplinar: Área de Transformación; Área de Sustentabilidade e Economía Circular; Área de Arte, Ciencia e Tecnoloxía; Área de Investigación, Formación e Divulgación. Para o período de duración do programa, a Área de Transformación, en colaboración coas outras tres áreas, encarará como mínimo 4 grandes retos, con Galicia como eixo aínda que enmarcados cada un deles nunha das catro provincias galegas: A Coruña, Lugo, Ourense e Pontevedra.

C.2. Organización e posta en funcionamento dos workshops das respectivas Áreas de Acción.

Co obxectivo de crear unha cultura do deseño para a innovación para chegar aos diferentes puntos do territorio galego e atraer experiencias internacionais que eleven a percepción do deseño e as súas posibilidades, estes talleres contribúen a crear a nova xeración de talento galego e potenciar a formación estratéxica de altos directivos e profesionais creativos.

C.3. Concretar alianzas e acordos con polo menos 8 empresas galegas, tractoras e pemes (un mínimo de dúas por cada reto), clusters e outros organismos de maneira

consensuada con GAIN, fomentando a colaboración público-privada e ampliando os recursos económicos e humanos de DIFERENZA. Estas alianzas teñen como obxectivo impulsar cualitativamente o ecosistema económico e de innovación en colaboración co cultural, o científico ou o educativo, construíndo novos modelos empresariais ao desenvolver habilidades e ferramentas que contribúan á produción, a innovación e a economía circular.

C.4. Comezo da implantación dos retos nas diferentes áreas escollidas.

D. PROGRAMA DE ACCIÓNS EIXO DIVULGACIÓN E DIFUSIÓN-DIFERENZA.

Inclúense a continuación as seguintes accións:

D.1. Organización de dous congresos transfronterizos anuais en colaboración con ESAD – Escola Superior de Artes e Deseño, unha escola portuguesa de recoñecido prestixio a nivel internacional. Os congresos desenvolveráanse no marco da Porto Design Biennale, proxecto impulsado por esad-idea, o centro de investigación da ESAD portuguesa.

D.2. Organización dos Encontros Anuais de Deseño para a Innovación Empresarial no CIS Tecnoloxía e Deseño, Ferrol, no marco do Día Mundial do Deseño Industrial (29 de xuño).

Que existe converxencia de intereses entre as entidades asinantes en orden á consecución do obxecto referido.

Que o instrumento convencional que se pretende asinar se fundamenta no seguinte:

1. Que a Fundación DIDAC é unha fundación de interese galego, sen ánimo de lucro, con personalidade xurídica propia e capacidade xurídica e de obrar; cuxo obxecto é o fomento, divulgación e exhibición do deseño e das artes contemporáneas, prestando especial atención a Galicia e aos seus creadores. A Fundación foi creada o 9 de febreiro de 2017, clasificada de interese cultural por Orde da Vicepresidencia e Consellería de

Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza do 26 de abril de 2017 (DOG núm. 94, do 18 de maio de 2017) e declarada de interese galego por Resolución do secretario xeral técnico da Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria do 31 de maio de 2017 (DOG núm. 102, do 31 de maio) figurando inscrita co número 2017/8, tendo como misión clave nos seus estatutos a protección e proxección do deseño. Para o cumprimento dos seus fins, a Fundación DIDAC conta, entre outros procedementos, a posibilidade de realizar investigacións e accións estratéxicas, exposicións, presentacións (conferencias, cursos, seminarios, encontros, congresos), publicacións, actividades pedagóxicas e residencias para artistas, deseñadores/as ou axentes culturais.

2. A Lei 5/2013, do 30 de maio, de fomento da investigación e da innovación de Galicia, ten por obxecto establecer o marco para o fomento da investigación e do desenvolvemento tecnolóxico, da transferencia e valorización de resultados e da innovación en Galicia en todas as súas vertentes, así como da súa xestión eficiente. Esta lei, no seu capítulo III, establece o Plan Galego de Investigación e Innovación como unha ferramenta encamiñada ao logro deste obxectivo.

3. A Xunta de Galicia, impulsa a Estratexia de Especialización Intelixente de Galicia 2014-2020 (RIS3 Galicia), que foi aprobada polo Consello da Xunta de Galicia na súa reunión do 7 de novembro de 2013, e que supón unha aposta a través dunha política pública de especialización intelixente para o fomento da innovación, que xoga un papel moi destacado e esencial no desenvolvemento de sectores estratéxicos para a comunidade galega.

4. A Estratexia de Especialización Intelixente de Galicia RIS3 integra ao deseño para a innovación no punto relativo ao Reto 2: Novo modelo industrial sustentado na competitividade e o coñecemento. O deseño introdúcese como un elemento de competitividade para a diversificación dos sectores tractores galegos, que contribúe ao desenvolvemento de estratexias baseadas na diferenciación mediante o deseño e a innovación de produto (...).

Así mesmo introdúcese o Deseño para a Innovación no Plan Galicia Innova 2020 – Eixo estratéxico 3: Innovación e emprendemento, como un instrumento para fomentar a innovación e a competitividade nas empresas galegas.

5. A Comisión Europea define a estratexia Europa 2020 para o crecemento intelixente, sustentable e integrador e invita os gobernos dos estados membros a que inclúan iniciativas para impulsar e apoiar o emprendemento innovador, a innovación empresarial, a cultura innovadora a todos os niveis e o deseño como vehículo de transformación de ideas ao mercado. O deseño, unido á ciencia e á tecnoloxía, axuda na transformación dese coñecemento en produto e actúa como “unha disciplina clave para levar as ideas ao mercado, transformándoas en produtos ou servizos atractivos e fáciles de usar” (Innovation Union, Europe 2020 Flagship Initiative).

6. Por todo o descrito anteriormente, desde 2018, baseándose no informe elaborado pola Comisión Europea “The Action Plan for Design Driven Innovation 2013” a Xunta de Galicia está a facer unha aposta firme de impulso a través do Programa de Deseño para a Innovación (aprobado no Consello da Xunta do 21 de xuño de 2018) para difundir, divulgar e apoiar a empresas e entidades en como o deseño pode axudar á I+D+i, ao impulso da competitividade e a reducir os prazos da transferencia ao mercado. Pero faise necesario seguir impulsando este cambio na sistemática das empresas con novas medidas e iniciativas, de ahí o novo Programa de Deseño para a Innovación a a Sustentabilidade 2024 (Diferenza).

Dende a posta en marcha do Programa de Deseño para a Innovación (2018-2020) avanzouse e sentáronse as bases para o impulso dun ecosistema galego de deseño para innovación e potenciouse o recoñecemento do valor económico e social do deseño en Galicia, grazas as actuacións postas en marcha a través do Programa.

7. A Fundación DIDAC ten experiencia no impulso e integración do deseño e os procesos artísticos e creativos como motores para o cambio no ecosistema galego de innovación, que aportan valores diferenciais capaces de activar non só o

desenvolvemento cultural e social senón para conectalo co industrial e o económico, así como o educativo.

Así mesmo, a finalidade de DIDAC é axudar a vertebrar o sector do deseño galego e conformarse como unha institución satélite, capaz de orbitar ao redor doutras institucións, entidades e profesionais a nivel internacional e conseguir colaboracións, proxectos e coproducións que permitan a creación e a discusión cultural e económica do deseño galego e o seu carácter diferencial, proxectándoo dentro e fora de Galicia con empresas e entidades de relevancia no ámbito da innovación, da sustentabilidade e da cultura.

A Fundación DIDAC, é a única entidade ou institución sen ánimo de lucro en Galicia que ten como obxectivos os comentados anteriormente e grazas á cal, o deseño galego ten un espazo propio no marco das políticas públicas de competitividade empresarial.

8. A Fundación DIDAC desenvolve desde a súa posta en marcha proxectos de investigación, publicacións especializadas, programas formativos, exposicións, eventos e mediación nos ámbitos do deseño, a cultura, a innovación e o desenvolvemento sustentable colaborando como entidade consultora estratéxica con institucións públicas e privadas dos seguintes ámbitos:

Ámbito galego: GAIN-Axencia Galega de Innovación, Deputación da Coruña, Fundación Paideia Galiza, Fundación Pública Artesanía de Galicia, ETSAC-Escuela Técnica Superior de Arquitectura, USC, UDC, Auditorio de Galicia, CGAC, EASD Mestre Mateo, Cluster de Comunicación de Galicia, Concello de Santiago, Fundación Manolo Paz, Fundación Granell, FINSA, DFG, PAVESTONE, Bela Fisterra Hotel, Pazo de Vilane, Xacobeo, S.A, DAG Asociación Galega de Deseño, Normal Espazo de Intervención Cultural da UDC, etc.

Ámbito Nacional: MadBlue Summit, Fundación Banco Santander, Fundación Gabeiras, DKV Seguros, Nationale Nederlanden, Centro de Cultura Contemporánea Conde Duque, La Casa Encendida, MedialabPrado, Teatros del Canal, Gobierno Vasco, Centro

Torrente Ballester, Comunidade de Madrid, Concello de Madrid, Ministerio de Cultura e Deporte, Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico etc.

Ámbito internacional: ESAD – Escola Superior de Artes e Deseño de Portugal, Porto Design Biennale, Appleton Lisboa, Atelier Fidalga de São Paulo, Fundación Chile-España, etc.

DIDAC coordina unha rede internacional de deseño en diferentes niveis, traballando en colaboración con profesionais do deseño galego en lugares como Londres, Singapur, París, Basilea, Nova York, Dinamarca, etc.

Así mesmo, e co crecemento da preocupación a todos os niveis, social e económico, pola sustentabilidade do planeta, a Fundación DIDAC participou activamente na dirección de arte e innovación do Summit MadBlue, organizando a totalidade da súa produción de innovación, cultura e sustentabilidade e dirixindo a súa dirección estratéxica. O Summit MadBlue foi considerado o evento sobre cultura e innovación máis importante de España do momento e foi recoñecido como acontecemento de excepcional interese público polo Goberno de España para os efectos do disposto no artigo 27 da Lei 49/2002, e que conta co apoio do concello de Madrid, a Comunidade de Madrid e o Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico.

9. En liñas coas novas tendencias que se están a impulsar desde a Comisión Europea para acelerar a transición verde e o deseño de novos modelos sostibles, contribuír á recuperación e reactivación económica e garantir unha mellor convivencia entre todos mediante a búsqueda de novas formas de vida e relacións e da propia economía, a presidenta da Comisión Europea, anuncia en setembro de 2020 ante o Parlamento Europeo, a creación dunha *nova Bauhaus europea no marco de NextGeneration EU*, que dará lugar a un movemento cara á implementación do Pacto Verde, baseado na sustentabilidade e a inclusión social.

A escola alemana de arquitectura, deseño, artesanía e arte, Bauhaus, definiu o papel do deseño no século XX combinando a arte coa construción e a industria. Hoxe, en pleno século XXI, convidámosos a seguir esta corrente, este movemento do século pasado de recente actualidade. A nova Bauhaus europea, ten como obxectivos o impulso de proxectos de cocreación onde profesionais da arquitectura, enxeñería, ciencia, deseño e artistas, estudantes, humanistas, etc traballarán xuntos para que iso suceda.

A través da colaboración coa Fundación DIDAC, o programa de deseño DIFERENZA aproveitará a oportunidade lanzada desde a Comisión, poñendo en marcha en Galicia unha iniciativa de características similares e obxectivos comúns á europea. O novo proxecto DIFERENZA inspírase en experiencias como a Bauhaus, pero tamén en escolas e proxectos pasados como Ulm, Vuchtemas ou o propio *Laboratorio de Formas de Galicia*, creado por Isaac Díaz Pardo e Luis Seone e que pretendía ser un espazo multidisciplinar e colectivo para buscar o rostro estético de Galicia e a difusión da súa identidade cultural, partindo da convicción de que o deseño e os procesos creativos son claves para cambiar o mundo e, máis concretamente, Galicia.

10. A Fundación DIDAC propón a investigación, a conservación do patrimonio recente e o coñecemento e a difusión do deseño como motor cultural e industrial fundamental para unha innovación entendida como proceso de adaptabilidade a un sistema cuxas limitacións e idiosincrasias hai que respectar. De aí que no ano 2020 presentárase a *Colección Fundación DIDAC*, sendo a primeira e única colección institucional de Galicia que recupera e custodia o patrimonio recente do noso deseño contemporáneo, mostrándoa dun modo expandido noutras institucións e con especial atención ao deseño galego. A colección conta con máis de 400 pezas que están en proceso de catalogación e estarán accesibles nunha plataforma online no 2021.

11. A Fundación DIDAC ten experiencia no impulso de programas estratéxicos no eido da transferencia de coñecemento, e conta cunha rede de institución colaboradoras que facilitan a transferencia ao mercado dos resultados de investigacións, especialmente os desenvolvidos por universidades, fundacións adicadas ao deseño, a arte, a innovación e

a economía circular e centros de investigación galegos doutras disciplinas. A singularidade da súa colección da historia do deseño en Galicia, reunindo pezas e información emblemáticas que axudan a construír a historia do deseño e da innovación, programas de formación e o impulso de redes internacionais de contacto entre a comunidade investigadora en deseño e innovación cultural e o tecido empresarial son e foron claves para o bo desenvolvemento do Programa de Deseño para a Innovación 2020 da Xunta de Galicia.

12. Que GAIN considera de interese público o aproveitamento dos coñecementos e experiencia da Fundación DIDAC, de xeito que a unión das sinerxías de ambas as dúas partes permita acadar os obxectivos relativos ao desenvolvemento do Programa de Deseño para a Innovación e a Sustentabilidade 2024 (DIFERENZA) no marco da Estratexia de Especialización Intelixente de Galicia.

13. As actividades obxecto do presente convenio teñen un custo estimado de 890.000 €, para o que a Axencia Galega de Innovación, concede un financiamento de 800.000 € con cargo aos orzamentos da Comunidade Autónoma segundo as anualidades e importes máximos seguintes:

Aplicación orzamentaria	Código de Proxecto	Anualidade			
		2021	2022	2023	2024
06.A2.561A.640.0	2014.12	200.000 €	200.000 €	200.000 €	200.000 €
		800.000 €			
Total		800.000 €			

Por outra banda, a Fundación DIDAC, no marco deste convenio, aportará no desenvolvemento das accións definidas neste convenio financiación para actividades de formación, divulgación e elaboración de materiais complementarios ás actuacións desenvolvidas no convenio e dirixidas aos axentes do sistema de deseño e innovación de Galicia segundo as anualidades e importes máximos seguintes:

Aportación	2021	2022	2023	2024	TOTAL
Fundación DIDAC	15.000 €	20.000 €	25.000 €	30.000 €	90.000 €

A estas achegas sumárase o importe que corresponde ás achegas en especie.

Que os intereses converxentes das partes asinantes exclúen o ánimo de lucro, e non poden satisfacerse axeitadamente mediante a celebración dun contrato dos contemplados na Lei 9/2017, de 8 de novembro, de Contratos do Sector Público, ou doutro instrumento alleo á natureza estritamente convencional.

En atención ao exposto, e a fin de dar cumprimento ao preceptuado no artigo 15.2. da Lei 1/2016, de 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno, estímase xustificado o recurso á sinatura do instrumento convencional que se pretende, con exclusión doutras figuras.

E para que conste, asinada electronicamente esta memoria, en Santiago de Compostela.

A directora da Axencia Galega de Innovación

Patricia Argerey Vilar

